

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ

Є. Ю. Шара
І. Є. Соколовська-Гонтаренко

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

«Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ, 2015

ББК 65.052я73 В 67

УДК 657(075.8)

Ш 25

Рецензенти:

Ткаченко Н.М., доктор економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту Національного університету харчових технологій

Скрипник М.І., доктор економічних наук, завідувач кафедри обліку і аудиту Київського Національного університету технології і дизайну

Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко

Ш 25 **Фінансовий облік II. Навчальний посібник.** — К. : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2015. — 308 с.

ISBN 78-617-673-401-7

Навчальний посібник «Фінансовий облік II» написано відповідно до типової програми навчальної дисципліни «Фінансовий облік II», затвердженої Міністерством освіти і науки України з врахуванням вимог національних стандартів бухгалтерського обліку, нового плану рахунків зі змінами та доповненнями до них, а також інших нормативних документів.

У посібнику в розрізі тем висвітлено: облік довгострокових і короткострокових зобов'язань та забезпечень; облік праці та її оплати; облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів; облік доходів та витрат; облік доходів майбутніх періодів; облік фінансових результатів діяльності; облік власного капіталу; фінансова звітність підприємства.

У кінці підручника подаються оновлений План рахунків бухгалтерського обліку, предметний покажчик найбільш важливих термінів та понять, які використовуються у нормативних документах з фінансового обліку, а також список рекомендованої літератури.

Навчальний посібник «Фінансовий облік II» підготовлений для студентів вищих навчальних закладів, які здобувають освіту за спеціальністю «Облік і аудит» та аспірантів, слухачів інститутів післядипломної освіти, працівників підприємств та установ, які займаються обліком.

ББК 65.052я73 В 67

УДК 657(075.8)

ISBN 78-617-673-401-7

© Шара Є. Ю., Соколовська-Гонтаренко І. Є., 2015

© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2015.

ЗМІСТ

Передмова	4
Типова програма дисципліни «Фінансовий облік II».....	5
Зміст дисципліни «Фінансовий облік II» за темами	7
Тема 1. Облік довгострокових зобов'язань	18
Тема 2. Облік короткострокових зобов'язань	54
Тема 3. Облік праці та її оплати.....	77
Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом.....	113
Тема 5. Облік доходів та витрат	122
Тема 6. Облік доходів майбутніх періодів.....	185
Тема 7. Облік фінансових результатів діяльності	187
Тема 8. Облік власного капіталу	199
Тема 9. Фінансова звітність	244
Основні терміни до тем.....	267
Список інформаційних джерел.....	281
Додатки	290

ПЕРЕДМОВА

Реформування системи бухгалтерського обліку є невід'ємною складовою розвитку ринкових відносин в Україні, яка забезпечує всіх членів суспільства надійною, своєчасною та корисною інформацією про фінансово-господарську діяльність підприємств, організацій різних форм власності.

Курс фінансового обліку є нормативною складовою освітньо-професійної програми вищої школи з підготовки фахівців з економіки і має за мету сприяння всебічному розвитку студентів як професіоналів своєї справи так і особистостей як найвищої цінності суспільства. Збагачення їхнього інтелектуального потенціалу забезпечать інтеграцію України у світову систему освіти.

Посібник підготовлено з врахуванням вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, нового плану рахунків, враховуючи останні зміни та доповнення, а також інших нормативних матеріалів.

У посібнику в розрізі тем висвітлено методику обліку капіталу і зобов'язань: облік довгострокових і короткострокових зобов'язань; облік праці та її оплати; облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів; облік доходів та витрат; облік доходів майбутніх періодів; облік фінансових результатів діяльності підприємств; облік власного капіталу; фінансова звітність підприємства.

Навчальний посібник «Фінансовий облік II» включає в себе майже всі компоненти методичного забезпечення дисципліни:

робочу програму; стислий курс лекцій; контрольні запитання, завдання для практичних та самостійних робіт; завдання для самоконтролю знань у вигляді тестів; термінологічний словник; список рекомендованої літератури, чим і різниться від інших видань.